

อิทธิพลของคุณภาพข้อมูลทางการเงินบัญชีและกระบวนการจัดการที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณ
แบบเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตสามจังหวัด
ชายแดนภาคใต้

The Influence of Quality of Accounting Information and Management Processes
on Efficient Budget Management of Schools under
the Secondary Educational Service Area of the Three Southern
Border Provinces

จิตาภรณ์ ใจดี¹ และ มัตติมา กรงเต็น²

Titapon Jaidee¹ and Matthima Krongten²

หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชีมหาวิทยาลัยศรีปทุม^{1,2}

Master of Accounting Program Faculty of Accountancy, Sripatum University, Thailand^{1,2}

E-mail: nanjangjaidee@gmail.com¹

Received: December 1, 2023

Revised: December 27, 2023

Accepted: December 30, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาอิทธิพลของคุณภาพข้อมูลทางการเงินบัญชีที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2) เพื่อศึกษากระบวนการจัดการที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงานงบประมาณ และ หัวหน้ากลุ่มสาระฯ จำนวน 237 ราย ใช้การคำนวณหากลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ที่ 0.05 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม โดยมีการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงอนุมาน โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า การยอมรับข้อมูลทางการเงินบัญชี มีอิทธิพลต่อการบริหารงบประมาณแบบเพิ่มประสิทธิภาพทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย ด้านมีความยุติธรรม ด้านความโปร่งใสตรวจสอบได้ ด้านการสร้างการมีส่วนร่วม ด้านกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานได้ชัดเจน ด้านผลสัมฤทธิ์ของงานเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 0.05

คำสำคัญ: ข้อมูลบัญชี, กระบวนการจัดการ, เพิ่มประสิทธิภาพ

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the influence of accounting information quality on efficient budget management of schools under the Office of Secondary Educational Service Area in the three southern border provinces. 2) To study the management process that affects the efficient budget management of schools under the Office of Secondary Education Service Area in the three southern border provinces. This Research was Quantitative research. There sample group were 237 heads of the budget management group and heads of the substantive group. By specifying the sample size from the use of Taro Yamane formula at the confidence level of 95% the tolerance level 0.05. The research instrument is a questionnaire. Descriptive statistical analysis was performed including frequency, percentage, mean, standard deviation, and inferential analysis by analyzing the correlation coefficient and multiple regression analysis.

The study found that acceptance of accounting information Influence on efficient budget management All 6 aspects, namely the correctness according to the law fairness Transparency can be checked. Participation in terms of setting clear goals and standards Achievement of the work to achieve the goal. Statistically significant at the .01 and 0.05 levels.

Keywords: Account Information, Management Process, Efficiency Improvement

บทนำ

งบประมาณแผ่นดิน เป็นกลไกสำคัญของรัฐบาลในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของรัฐบาลภายใต้ทรัพยากรภาครัฐที่มีอยู่จำนวนจำกัด ดังนั้นในแต่ละปีงบประมาณหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการตามกระบวนการงบประมาณตั้งแต่การจัดทำงบประมาณ การอนุมัติงบประมาณ การบริหารงบประมาณ การควบคุมและติดตามประเมินผลงบประมาณเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละปีเป็นไปอย่างเหมาะสม เป็นธรรม คุ่มค่า และเกิดประโยชน์กับประชาชนมากที่สุด ทั้งนี้ เมื่อการจัดทำงบประมาณ และการอนุมัติงบประมาณดำเนินการเสร็จสิ้นลงแล้วกระบวนการงบประมาณขั้นต่อไปก็คือการบริหารงบประมาณ ซึ่งถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการงบประมาณเพื่อนำเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากรัฐสภาไปใช้จ่ายในการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทั้งต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเนื่องจากงบประมาณแผ่นดินเป็นของประชาชนทุกคน ประชาชนทุกคนจึงเป็นผู้มีสิทธิที่จะได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการงบประมาณแผ่นดินนั้น หากใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินไปในทางที่เกิดประโยชน์เฉพาะบางกลุ่ม ไม่เพียงจะนำมาซึ่งปัญหาความขัดแย้งแต่ยังอาจส่งผลให้การพัฒนาประเทศไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่รัฐบาลตั้งไว้ ดังนั้น ทุกภาคส่วนจึงควรให้ความสำคัญในเรื่องการใช้จ่าย งบประมาณแผ่นดินโดยคำนึงถึงหลักความประหยัด ความคุ้มค่า และความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย รวมทั้งการรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของประเทศมีเสถียรภาพ มั่นคงและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

เร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายภาครัฐในทุกหน่วยรับงบประมาณ และคาดหวังที่จะให้เป็น การกระตุ้น เศรษฐกิจของประเทศ พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณภาครัฐในภาพรวม รายจ่ายประจำ และรายจ่ายลงทุนเป็นรายไตรมาส และสิ้นปีงบประมาณ ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์แนวทางการดำเนินการ เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณรายจ่ายให้ทุกหน่วยรับงบประมาณถือปฏิบัติเพื่อเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณให้ เป็นไปตามเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนด สำนักงานงบประมาณของรัฐบาล สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, (2662)

ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของคุณภาพข้อมูล ทางการบัญชีและกระบวนการ จัดการที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบเพิ่มประสิทธิภาพของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา วางแผน ปรับปรุงและเป็น แนวทางในการบริหารงานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบเพิ่ม ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อศึกษากระบวนการจัดการที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ

เพ็ญพรรณ บางอร (2562) สรุปได้ว่างบประมาณ น่าจะหมายถึงแผนการจัดการที่แสดงออกในรูปตัวเงิน ซึ่งแสดงโครงการดำเนินงานทั้งหมดในระยะหนึ่ง รวมถึงการกะประมาณการบริหารกิจกรรม โครงการและ ค่าใช้จ่ายตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุน การดำเนินงานให้บรรลุตามแผนซึ่งประกอบด้วย การทำงาน 3 ขั้นตอน คือ 1) การจัดเตรียม 2) การอนุมัติ 3) การบริหาร

สันต์ทัศน์ เพ็ญจันทร์ (2564) สรุปได้ว่างบประมาณ หมายถึง การกำหนดแผนการใช้จ่ายเงินหรือประมาณ การ รายรับ-รายจ่าย ล่วงหน้า การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งแสดงในรูปตัวเงิน มี ระยะเวลาที่กำหนดที่แน่นอน โดยแสดงกิจกรรมหรือโครงการที่จะปฏิบัติ ซึ่งแผนนี้จะรวมถึงการ ประมาณการ บริการ โครงการ/กิจกรรม และค่าใช้จ่ายต่างๆ ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการ สนับสนุนการดำเนินงานให้ บรรลุตามแผนที่กำหนดไว้

สมนิต บุญญาสัย (2561) กล่าวว่า "งบประมาณ" ซึ่งในภาษาอังกฤษใช้คำว่า "Budget" มาจากภาษา ฝรั่งเศสโบราณว่า "bougette" รากศัพท์เดิม หมายถึง กระเป๋าหรือถุงของรัฐบาล ซึ่งเสนอบิตคลัง (รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลัง ของกษัตริย์ใช้บรรจุเอกสารต่าง ๆ ที่แสดงถึงความต้องการของประเทศ และทรัพยากรที่มีอยู่ และในปัจจุบันคำว่า "งบประมาณ" มีความหมายแตกต่างกันออกไปตามเวลา สถานการณ์ และลักษณะ งบประมาณ โดยทั่วไปจะมองในรูปของตัวเลขเป็นส่วนใหญ่ รัฐบาลถือว่างบประมาณเป็นส่วนสำคัญของการ ดำเนินงานตามเป้าหมายอย่างเห็นได้ชัดกว่าองค์การธุรกิจภาคเอกชนอื่น ๆ ด้วยความจำเป็นที่กล่าวมา งบประมาณจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยประกอบการตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์และมี

ประสิทธิภาพมากที่สุด โดยบรรลุเป้าหมายของแผนงานที่วางไว้ ดังนั้น นักวิชาการซึ่งมีมุมมองต่างกันออกไปได้ให้ความหมายของงบประมาณ ดังนั้นงบประมาณ หมายถึง แผนการดำเนินงานที่แสดงการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในรูปตัวเลขอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรขององค์การใดองค์การหนึ่ง สำหรับระยะเวลาหนึ่ง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางดำเนินงานในอนาคต และควบคุมการดำเนินงานในปัจจุบัน อาจจะมีลักษณะเป็นแผนระยะยาว เช่น งบประมาณที่มีระยะเวลา 3 ปี 5 ปี หรืออาจเป็นแผนระยะสั้น เช่น รายเดือน 3 เดือน 6 เดือน โดยจะต้องระบุระยะเวลาที่เริ่มต้นและสิ้นสุดไว้ในงบประมาณ

ปราณี สาไพรวัน (2558) ได้สรุปว่า งบประมาณ เป็นเงินที่ทางราชการจัดสรรให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สิ่งที่เป็นอุปสรรคเข้ามาเกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณของสำนักงาน คือ อิทธิพลของความถดถอยทางเศรษฐกิจนโยบายของรัฐบาล อย่างไรก็ตามการบริหารงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะต้องมีการวางแผนการใช้งบประมาณให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐาน และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบไปด้วยระบบบัญชี และวิธีการต่างๆ ในการตรวจสอบ การจัดการงบประมาณเกี่ยวกับรายรับ - จ่ายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะต้องให้สอดคล้องกับหลักการทางเศรษฐศาสตร์ หลักการบริหารรวมทั้งหลักการคลังทั่วไป

วาทีทยา ราชภักดี (2561) ได้สรุปว่า งบประมาณ หมายถึงแผนการจัดการที่จัดทำขึ้น และแสดงออกมาในรูปแบบโครงการ กิจกรรมต่างๆ ที่มีการประมาณค่าใช้จ่ายล่วงหน้า และมีระยะเวลาการใช้จ่ายที่แน่นอน โดยต้องจัดการบริหารทรัพยากรที่จำเป็นในการลงทุนเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามแผนที่วางไว้ จะมีขั้นตอนของการกระทำ 3 ขั้นตอน คือ การจัดเตรียม การอนุมัติ และการบริหารจากความหมายของงบประมาณข้างต้น สรุปได้ว่า งบประมาณ หมายถึง เงินที่ทางราชการจัดสรรให้สถานศึกษา เพื่อใช้ในการบริหารสถานศึกษาและจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน โดยอาศัยการวางแผนทางการเงิน การจัดการและใช้จ่ายเงินงบประมาณให้ถูกต้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2565) การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง ภารกิจงานเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์การจตและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา มีการวางแผนกลยุทธ์ จัดทำข้อมูลทรัพยากร จัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์และจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษา มีการกำกับ ตรวจสอบติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้งบประมาณของสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 (2565) การบริหารงานด้านงบประมาณ หมายถึง กระบวนการวางแผนการใช้งบประมาณการบริหารการเงิน บัญชี และพัสดุ การควบคุมการใช้งบประมาณ สรุป รายงานผล การบริหารงบประมาณและการตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบ มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศงานด้านงบประมาณรวมถึง การขับเคลื่อนนโยบายลงสู่การปฏิบัติโดยยึดหลักความถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ

ชนิษฐา ยศเมฆ (2560) การบริหารงบประมาณทางการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษา เกี่ยวกับการจัดสรรเงินงบประมาณที่ได้จากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน ที่ทางรัฐจัดให้ หรือเป็นงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากองค์กรเอกชนหรือการบริจาคจากแหล่งอื่น ๆ สถานศึกษาจะต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ถูกต้องตามระเบียบและวิธีการ และจะต้องมีการดำเนินการอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการนำงบประมาณไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงบประมาณ และหัวหน้ากลุ่มสาระฯ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสามจังหวัดชายแดนใต้ นราธิวาส ปัตตานี ยะลา ประจำปีงบประมาณศึกษา 2565 จำนวนทั้งสิ้น 516 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 102 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารงบประมาณ จำนวน 46 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระฯ จำนวน 368 คน จากทั้งหมด 46 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงบประมาณ และหัวหน้ากลุ่มสาระฯ ใช้การคำนวณหากลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ที่ 0.05 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 237 ราย จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 60 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารงบประมาณ จำนวน 46 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระฯ จำนวน 131 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ เอกสารและงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บข้อมูลครบถ้วน ผู้ศึกษาได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาลงรหัส (Coding) ตามวิธีการศึกษาทางสถิติ และดำเนินการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังนี้

1. สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics Analysis) โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Average) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ซึ่งประกอบไปด้วย การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ตามวิธีการของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) โดยแปลความหมายค่าสหสัมพันธ์ตามเกณฑ์ (Hinkle, 1998.) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) เพื่อวิเคราะห์สมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 191 คน (ร้อยละ 80.60) ส่วนใหญ่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 114 คน (ร้อยละ 48.10) ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 169 คน (ร้อยละ 71.30) ส่วนใหญ่มีอายุราชการทำงาน 6 - 10 ปี จำนวน 79 คน (ร้อยละ 33.30) ส่วนใหญ่ตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มสาระฯ จำนวน 131 คน (ร้อยละ 55.27) และส่วนใหญ่ ตามขนาดของโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ จำนวน 105 คน (ร้อยละ 44.30)

1.อิทธิพลของคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีและกระบวนการจัดการที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตารางที่ 1 คุณภาพข้อมูลทางการบัญชีและกระบวนการจัดการที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

คุณภาพข้อมูลทางการบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ความถูกต้องของข้อมูลทางการบัญชี	4.01	.78	มาก
2. ความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลทางการบัญชี	4.07	.76	มาก
3. ความทันสมัย/ข้อมูลเป็นปัจจุบัน	4.14	.69	มาก
4. ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	4.09	.75	มาก
ภาพรวม	4.08	.59	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) โดยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความทันสมัย/ข้อมูลเป็นปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมาคือ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) ความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลทางการบัญชี ($\bar{X} = 4.07$) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือ ความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลทางการบัญชี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) ตามลำดับ

2. กระบวนการจัดการที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า

2.1 ด้านการวางแผนและการจัดทำงบประมาณ ($\bar{X} = 4.13$) โดยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้านการวางแผนและการจัดทำงบประมาณมากที่สุดคือ ท่านคิดว่ากระบวนการจัดการและการวางแผนการจัดทำงบประมาณ มีการวางแผนที่สอดคล้องตามแนวการทำงานของมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี ($\bar{X} = 4.15$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ท่านคิดว่ากระบวนการจัดการและการวางแผนการจัดทำงบประมาณ มีการประมาณการและกำหนดวงเงินค่าใช้จ่ายกิจกรรมหลักและกิจกรรมสนับสนุนของแต่ละผลผลิตในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.14$) อยู่ในระดับมาก ท่านคิดว่ากระบวนการจัดการและการวางแผนการจัดทำงบประมาณ มีการวางแผนการจัดตั้งงบประมาณที่สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานประจำปี ($\bar{X} = 4.13$) อยู่ในระดับมาก ท่านคิดว่ากระบวนการจัดการและการวางแผนการจัดทำงบประมาณ มีการทบทวนประสิทธิภาพการใช้จ่ายตามแผนปฏิบัติการในปีที่ผ่านมาเพื่อจัดทำประมาณการค่าใช้จ่ายปีต่อตั้งงบประมาณและค่าใช้จ่ายล่วงหน้า ($\bar{X} = 4.12$) และท่านคิดว่ากระบวนการจัดการและการวางแผนการจัดทำงบประมาณ มีการจัดทำแผน ปฏิบัติราชการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.12$) และน้อยที่สุดคือ ท่านคิดว่ากระบวนการจัดการและการวางแผนการจัดทำงบประมาณ มีการขอความเห็นชอบแผนงบประมาณต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.10$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2.2 ด้านการขออนุมัติงบประมาณ ($\bar{X} = 4.24$) อยู่ในระดับมาก โดย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้านการขออนุมัติงบประมาณมากที่สุดคือ ท่านคิดว่าการขออนุมัติงบประมาณ ผู้บริหารพิจารณาอนุมัติตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.28$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านคิดว่าการขออนุมัติงบประมาณ บุคลากรที่มีความรับผิดชอบดำเนินการขออนุมัติใช้จ่ายงบประมาณตามขั้นตอนการปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.27$) อยู่ในระดับมากที่สุด และท่านคิดว่าการขออนุมัติงบประมาณผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณตามงานโครงการที่

กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติราชการประจำปีและแผนการใช้จ่ายประจำปี ($\bar{X} = 4.26$) อยู่ในระดับมากที่สุด และน้อยที่สุดคือ ท่านคิดว่าการขออนุมัติงบประมาณ แผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินเป็นไปตามสภาพการใช้จ่ายจริงในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.16$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2.3 ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.30$) อยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้านการขออนุมัติงบประมาณมากที่สุดคือ ท่านเห็นว่าการจัดทำคู่มือบริหารงานการเงินในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.35$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านเห็นการจัดให้มีการตรวจสอบและติดตามให้กลุ่ม ฝ่าย งาน ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.34$) อยู่ในระดับมากที่สุด ท่านเห็นว่าการรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณไปยังผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.33$) อยู่ในระดับมากที่สุด ท่านเห็นว่าการรายงานผลการปฏิบัติงาน และรายงานผลค่าใช้จ่ายประจำปีงบประมาณ ($\bar{X} = 4.30$) อยู่ในระดับมากที่สุด ท่านเห็นว่าการอบรมการพัฒนาทักษะปฏิบัติงานด้านการเงินบัญชีทุกปีงบประมาณ ($\bar{X} = 4.27$) อยู่ในระดับมากที่สุด ท่านเห็นว่าการรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณได้อย่างถูกต้องและตามความเป็นจริง ($\bar{X} = 4.25$) อยู่ในระดับมากที่สุด และน้อยที่สุดคือ ท่านเห็นว่าการควบคุมค่าใช้จ่ายในการบริหารงานในองค์กร ($\bar{X} = 4.24$) อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

2.4 ด้านการติดตามประเมินผลงบประมาณ ($\bar{X} = 4.09$) อยู่ในระดับมาก โดยพบว่า โดยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้านการติดตามประเมินผลงบประมาณมากที่สุดคือ ท่านเห็นว่าการติดตามประเมินผลงบประมาณมีการรายงานประจำปีที่แสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงานทุกสิ้นปีงบประมาณ ($\bar{X} = 4.13$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ท่านเห็นว่าการติดตามประเมินผลงบประมาณมีการวางแผนประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.10$) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด คือ ท่านเห็นว่าการติดตามประเมินผลงบประมาณมีการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.04$) อยู่ในระดับมากตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษางานวิจัยเรื่อง อิทธิพลของคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีและกระบวนการจัดการที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบเพิ่มประสิทธิภาพของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีข้ออภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

1. อิทธิพลของคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบเพิ่มประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า ด้านความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลทางบัญชี ความทันสมัย/เป็นปัจจุบันของข้อมูล มีอิทธิพลต่อ คุณภาพข้อมูลทางการบัญชีแบบเพิ่มประสิทธิภาพ ด้านความยุติธรรม โปร่งใสตรวจสอบได้ ด้านกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานได้ชัดเจน ด้านผลสัมฤทธิ์ของงานเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยรัตน์ คำฟั่นและจิราภรณ์ พงศ์พันธุ์พัฒนะ (2560) ทำการศึกษาเรื่อง วิสัยทัศน์ทางบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านบัญชีของธุรกิจโรงแรมในเขตภาคเหนือของประเทศไทย พบว่า โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลวิสัยทัศน์ทางบัญชีของธุรกิจ ด้านความถูกต้องในการปฏิบัติงานด้านบัญชีด้านการทำบัญชีที่สอดคล้องกับมาตรฐานทางด้านบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงินด้านระบบบัญชีคุณภาพ และด้านกรรายงานแบบบูรณาการ มีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. เพื่อศึกษากระบวนการจัดการที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่าการติดตามประเมินผลงบประมาณ การวางแผนและการจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณ มีอิทธิพลต่อกระบวนการจัดการที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบเพิ่มประสิทธิภาพ ด้านถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย โปร่งใสตรวจสอบได้ ด้านสร้างการมีส่วนร่วม ด้านผลสัมฤทธิ์ของงานเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันต์ทัศน์เพ็ญจันทร์ (2564) สรุปได้ว่างบประมาณ หมายถึงการกำหนดแผนการใช้จ่ายเงินหรือประมาณการ รายรับ-รายจ่ายล่วงหน้า การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งแสดงในรูปตัวเงิน มี ระยะเวลาที่กำหนดที่แน่นอน โดยแสดงกิจกรรมหรือโครงการที่จะปฏิบัติ ซึ่งแผนนี้จะรวมถึง การ ประมาณการบริการ โครงการ/กิจกรรม และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการ สนับสนุน การดำเนินงานให้บรรลุตามแผนที่กำหนดไว้ สมินดี บุญญาสัย (2561) กล่าวว่า "งบประมาณ" ซึ่งในภาษาอังกฤษใช้คำว่า "Budget" มา จากภาษาฝรั่งเศสโบราณว่า "bougette" รากศัพท์เดิม หมายถึง กระเป๋หรือถุงของรัฐบาล ซึ่งเสนอบิตคลั่ง (รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลัง ของกษัตริย์ใช้บรรจุเอกสารต่าง ๆ ที่แสดงถึงความต้องการของประเทศ และทรัพยากรที่มีอยู่ และในปัจจุบันคำว่า "งบประมาณ" มีความหมายแตกต่างกันออกไปตามเวลา สถานการณ์ และลักษณะงบประมาณ โดยทั่วไปจะมองในรูปของตัวเลขเป็นส่วนใหญ่ รัฐบาลถือว่างบประมาณเป็นส่วนสำคัญของการดำเนินงานตามเป้าหมายอย่างเห็นได้ชัดกว่าองค์การธุรกิจภาคเอกชนอื่น ๆ ด้วยความจำเป็นที่กล่าวมา งบประมาณจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยประกอบการตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ และมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยบรรลุเป้าหมายของแผนงานที่วางไว้ ดังนั้น นักวิชาการซึ่งมีมุมมองต่างกันออกไป ได้ให้ความหมายของงบประมาณ ดังนี้งบประมาณ หมายถึง แผนการดำเนินงานที่แสดงการใช้ทรัพยากรต่างๆ ในรูปตัวเลขอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรขององค์การใดองค์การหนึ่ง สำหรับระยะเวลาหนึ่ง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางดำเนินงานในอนาคต และควบคุมการดำเนินงานในปัจจุบันอาจ จะมีลักษณะเป็นแผนระยะยาว เช่นงบประมาณที่มีระยะเวลา 3 ปี 5 ปี หรืออาจเป็นแผนระยะสั้น เช่น รายเดือน 3 เดือน 6 เดือน โดยจะต้องระบุระยะเวลาที่เริ่มต้นและสิ้นสุดไว้ในงบประมาณ ปราณี สาไพรวิน (2558) ได้สรุปว่า งบประมาณ เป็นเงินที่ทางราชการจัดสรรให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สิ่งที่เป็นอุปสรรคเข้ามาเกี่ยวข้อง ข้องกับการบริหารงบประมาณของสำนักงาน คือ อิทธิพลของความถดถอยทางเศรษฐกิจนโยบายของรัฐบาล อย่างไรก็ตามการบริหารงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะต้องมีการวางแผนการใช้งบประมาณให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐาน และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบไปด้วยระบบบัญชี และวิธีการต่างๆ ในการตรวจสอบ การจัดการงบประมาณเกี่ยวกับรายรับ-จ่ายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะต้องให้สอดคล้องกับหลักการทางเศรษฐศาสตร์ หลักการบริหารรวมทั้งหลักการคลังทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยทางบวกต่อสมมุติฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถนำผลการวิเคราะห์ไปเป็นแนวทางการพิจารณาการบริหารงบประมาณแบบเพิ่มประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญต่อการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสามจังหวัดชายแดนใต้ ที่มีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพ

ทางการบัญชีและบริหารงานงบประมาณ เพื่อให้ผู้ที่ปฏิบัติงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ทักษะทางด้านบัญชีในยุคดิจิทัล กับระบบการจัดทำงบประมาณและ ความพึงพอใจในการใช้งานระบบสารสนเทศทางการบัญชี เป็นต้น

2.2 การดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ หากมีการศึกษาเรื่องนี้ต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้มีการต่อยอดด้วยการทำการศึกษาในวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกควบคู่ไปด้วย เพื่อให้ได้งานวิจัยที่หลากหลายมุมมองและหลากหลายรูปแบบ

2.3. ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการปรับปรุงดูแลซ่อมแซมอาคารสถานที่และอุปกรณ์ที่ใช้การเรียนการสอนให้มีความปลอดภัยและความพร้อมใช้งานอยู่เสมอ

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติศักดิ์ เขียวไสว. (2559). การรับรู้สภาพแวดล้อมในการทำงานและความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงาน ในกลุ่มอุตสาหกรรมอมตะนคร (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกวรินทร์ ละเอียดตินันท์. (2557). การยอมรับเทคโนโลยีและพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- จักรกฤษณ์ จันทะคุณ. (2553). ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลคนละความหมาย. ค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2566, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/321886>
- จักรพงษ์ สือประเสริฐสิทธิ์. (2554). การยอมรับบริการการสื่อสารระหว่างกันผ่านข้อความและรูปภาพแบบทันทีผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Instant Messaging: MIM) ของประชากรในกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จารุวรรณ พิมเสน. (2564). คุณลักษณะของผู้ใช้ระบบสารสนเทศที่มีผลต่อความสำเร็จของระบบสารสนเทศกรณีศึกษา การยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 23 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2559). คู่มือสู่องค์กรแห่งความสำเร็จ. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- ณัฐมน พิจิตรไพรวัลย์. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับและตัดสินใจเลือกใช้ระบบบัญชีออนไลน์ผ่านเทคโนโลยีคลาวด์คอมพิวติ้ง (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ณัฐพงศ์ ศาลาพฤกษ์. (2562). ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในที่ทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในจังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- แดน กุลรูป. (2558). การพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชี : กรณีศึกษา กลุ่มข้าวกล้องงอกเพื่อสุขภาพ ตำบลไหล่หิน อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

- เมธี ไพรชิต. (2556). การหาปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน กรณีศึกษา: บริษัท สุธานี จำกัด (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- สาวิตรี พรหมรักษา. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี และประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กร (วิทยานิพนธ์ปรัชญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีปทุม